

ความที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๘/๒๐๖๑

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ

อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความเห็นชอบร่างแถลงการณ์รัฐมนตรีการค้าเอเปค เรื่องการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-๑๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒ ร่างแถลงการณ์รัฐมนตรีการค้าเอเปค เรื่องการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-๑๙ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบร่างแถลงการณ์รัฐมนตรีการค้าเอเปค เรื่องการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-๑๙ มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ว่าด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งสอดคล้อง/เป็นการดำเนินการตามประเด็นยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๒) การสร้างรายได้และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) ได้กำกับบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เมื่อวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๖๓ สหพันธรัฐมาเลเซีย ในฐานะเจ้าภาพจัดการประชุมเอเปคประจำปี ๒๕๖๓ ได้กร่างแถลงการณ์รัฐมนตรีการค้าเอเปค เรื่องการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-๑๙ โดยเนื้อหาเน้นการที่สถานการณ์โควิด-๑๙ ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญ เอเปคจึงหวังที่จะแสดงเจตจำนงร่วมกันในการตอบสนองต่อสถานการณ์การระบาดของโรคดังกล่าว ซึ่งเป็นความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญที่จะช่วยการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

๑.๒ กระทรวงพาณิชย์ได้สอบถามความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยต่อร่างแถลงการณ์ฯ และได้แจ้งมาเลเซียเกี่ยวกับความเห็นและข้อเสนอแนะของไทยแล้ว

๑.๓ ล่าสุดเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๓ สหพันธรัฐมาเลเซียได้เวียนร่างแถลงการณ์ฯ ฉบับปรับปรุงจากการประมวลความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกเอเปคให้ประเทศต่างๆ พิจารณาอีกครั้ง โดยตั้งเป้าให้เอเปคร่วมรับรองร่างแถลงการณ์ในวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ประสานส่งโบราณิย์อิเล็กทรอนิกส์สอบถามความเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อร่างแถลงการณ์ที่ปรับปรุงใหม่แล้ว ซึ่งไม่มีหน่วยงานแจ้งคัดค้านหรือขัดข้อง

๑.๔ กระทรวงพาณิชย์ประสานขอให้กระทรวงการต่างประเทศในฐานะเจ้าหน้าทีอาวุโสเอเปคของไทยแจ้งมาเลเซียว่า ไทยจะต้องดำเนินการกระบวนการภายในเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการรับรองร่างแถลงการณ์ฯ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างแถลงการณ์รัฐมนตรีการค้าเอเปค เรื่องการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-๑๙ เป็นการแสดงเจตจำนงทางการเมือง ซึ่งเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี เนื่องจากมีนัยสำคัญเชิงนโยบาย

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศ ตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย การเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

รัฐมนตรีการค้าเอเปคมีกำหนดรับรองร่างแถลงการณ์ข้างต้นโดยเร็วที่สุดเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความร่วมมือในระดับภูมิภาคและการมีบทบาทสำคัญของเอเปคที่มีส่วนร่วมรับมือสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-๑๙ อย่างทันทั่วถึง โดยมาเลเซียเจ้าภาพตั้งเป้าให้เขตเศรษฐกิจเอเปคร่วมรับรองร่างแถลงการณ์ฯ ในวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ซึ่งในส่วนของไทยแจ้งมาเลเซียว่าจะต้องดำเนินการกระบวนการภายในผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนที่จะร่วมรับรองร่างแถลงการณ์ดังกล่าว

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างแถลงการณ์รัฐมนตรีการค้าเอเปค เรื่องการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-๑๙ มีสาระสำคัญ ดังนี้ ๑) ตระหนักถึงความสำคัญของการคงไว้ซึ่งการเปิดตลาดและทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมด้านการค้าและการลงทุนที่เสรี เป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ โปร่งใส คาดการณ์ได้ และมีเสถียรภาพ ๒) สนับสนุนการอำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายของสินค้าและบริการ โดยเฉพาะยาและอุปกรณ์ทางการแพทย์ สินค้าเกษตร สินค้าอาหาร หรืออุปกรณ์ที่จำเป็น เพื่อบรรเทาผลกระทบจากการแพร่ระบาด และไม่ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานโลก โดยยังคงความเชื่อมโยงทางการค้า และแสวงหาแนวทางในการอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายบุคลากรทางสาธารณสุขและนักธุรกิจที่มีความสำคัญโดยไม่ลดทอนความพยายามในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด - ๑๙ ๓) ตระหนักถึงการใช้มาตรการฉุกเฉินเพื่อรับมือกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-๑๙ และมาตรการเหล่านี้จะต้องเป็นมาตรการชั่วคราวเฉพาะเจาะจง และเหมาะสม โดยไม่เป็นอุปสรรคต่อการค้าโดยไม่จำเป็น รวมถึงตระหนักถึงความจำเป็นในการแจ้งมาตรการเหล่านี้ให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์องค์การการค้าโลก ๔) สนับสนุนการพัฒนาระบบสาธารณสุขอย่างยั่งยืน ยืดหยุ่นและมั่นคง และการใช้นโยบายช่วยเหลือสำหรับภาคธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-๑๙ ให้ฟื้นตัวอย่างรวดเร็ว โดยให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับการจ้างงานอีกครั้ง ๕) สนับสนุนให้เขตเศรษฐกิจเอเปคดำเนินมาตรการอำนวยความสะดวกเพื่อเร่งการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจ โดยมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อาวุโสเอเปคจัดทำแนวทางความร่วมมือเพื่อรวบรวมและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการที่รับมือกับโรคติดเชื้อโควิด-๑๙ และผลกระทบเพื่อนำไปสู่แนวปฏิบัติที่ดีของเอเปค โดยคำนึงถึงคำแนะนำจากสภาที่ปรึกษาธุรกิจเอเปค ๖) ตระหนักถึงความร่วมมือกับพันธมิตรในเวทีระหว่างประเทศ รวมถึงภาคเอกชนและภาควิชาการ เพื่อรับมือกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-๑๙ อย่างสร้างสรรค์มีนวัตกรรม และทันทั่วถึง ๗) ให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงในภูมิภาค โดยสนับสนุนห่วงโซ่อุปทานโลกที่มีความยืดหยุ่น และไม่ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ๘) ตระหนักถึงความสำคัญเศรษฐกิจดิจิทัลและเทคโนโลยีผ่านการใช้ประโยชน์จากแนวทางการแก้ปัญหาแบบอัจฉริยะ ซึ่งจะช่วยในการประกอบธุรกิจระหว่างประเทศและการค้าข้ามพรมแดนอย่างไร้รอยต่อ เพื่อช่วยบรรเทาผลกระทบในวงกว้างจากการแพร่ระบาดในอนาคต ๙) ส่งเสริมให้เอเปคมีวาระด้านดิจิทัล รวมทั้งพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการค้าบริการที่เกี่ยวข้อง โดยใช้มุมมองใหม่ และเครื่องมือเชิงนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่สิ่งใหม่ร่วมกัน

๔.๒ ร่างแถลงการณ์รัฐมนตรีการค้าเอเปคเป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองซึ่งเกี่ยวข้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-๑๙ โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ร่างถ้อยแถลงฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ดังมีร่างแถลงการณ์ฯ ฉบับปรับปรุงพร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. ผลกระทบ

๖. ความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ กระทรวงพาณิชย์ได้สอบถามความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย ๒๓ หน่วยงาน ต่อร่างแถลงการณ์ฉบับที่มาเลเซียกร่างเมื่อวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๖๓ ได้แก่ ๑) กระทรวงสาธารณสุข ๒) กระทรวงแรงงาน ๓) กระทรวงคมนาคม ๔) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ๕) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ๖) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๗) หน่วยงานในกระทรวงพาณิชย์ ((๗.๑) กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (๗.๒) กรมทรัพย์สินทางปัญญา (๗.๓) สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (๗.๔) กรมการค้าต่างประเทศ (๗.๕) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า และ (๗.๖) คณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลก และองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (คตท.)) ๘) ธนาคารแห่งประเทศไทย ๙) กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ๑๐) สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ๑๑) กรมศุลกากร ๑๒) กรมควบคุมโรค ๑๓) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ๑๔) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ๑๕) สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ๑๖) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งหน่วยงานข้างต้นไม่ขัดข้องต่อร่างแถลงการณ์ดังกล่าว เนื่องจากเป็นการแสดงเจตจำนงทางการเมืองร่วมกันในหลักการของสมาชิกเอเปคในการตอบสนองต่อการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อโควิด-๑๙ โดยเร่งการฟื้นตัวของภาคธุรกิจ และเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจในภูมิภาคในลักษณะที่ไม่ได้จำกัดพื้นที่ทางนโยบายของไทย ตลอดจนมุ่งเน้นการใช้เศรษฐกิจดิจิทัลและเทคโนโลยี รวมทั้งการสนับสนุนให้สมาชิกแจ้งข้อมูลกฎระเบียบและมาตรการทางการค้าที่บังคับใช้ในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคดังกล่าวต่อ WTO เพื่อเสริมสร้างความโปร่งใสในการใช้มาตรการทางการค้าในสถานการณ์ดังกล่าว และส่งเสริมการปฏิบัติตามพันธกรณีของ WTO ซึ่งจะสนับสนุนกลไกการทำงานของ WTO ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับการดำเนินนโยบายของไทยและเป็นแนวทางที่ไทยเคยร่วมประกาศในระดับรัฐมนตรีเศรษฐกิจและระดับผู้นำอาเซียน

๖.๒ กระทรวงพาณิชย์ยังได้เขียนร่างแถลงการณ์ฯ ที่มาเลเซียปรับปรุงล่าสุดจากความเห็นเขตเศรษฐกิจทั้งหมดเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๓ เพื่อขอความเห็นหน่วยงานต่างๆ อีกครั้งซึ่งไม่มีหน่วยงานใดแจ้งว่าขัดข้อง

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๗.๑ ให้ความเห็นชอบในหลักการต่อร่างแถลงการณ์รัฐมนตรีการค้าเอเปคเรื่องการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-๑๙ โดยหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเอกสารดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๗.๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายร่วมรับรองร่างแถลงการณ์ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
สำนักอเมริกา แอฟริกา และองค์การระหว่างประเทศ
โทร ๐ ๒๕๐๗ ๗๖๖๑
โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๑๖